TYT · YKS 2027 · 4 SAYFA

TYT

PARAGRAF

TAKTİKLERİ

SÜRE KAZAN!

@siralamalarim

siralamalarim
.com

TYT Paragraf-1

Okuma Stratejisi ve Soru Tipleri

➜ TYT Türkçe'nin **yarıdan fazlası** paragraf ve anlam sorusudur. Netin büyük kısmı buradan gelir.

① Okumadan Önce

- **Önce soru kökünü oku**: Ana düşünce mi, yardımcı düşünce mi, konu mu soruluyor? Ne aradığını bilerek oku.
- **Olumsuz kökleri işaretle**: **değinilmemiştir, ulaşılamaz, söylenemez**. Hataların çoğu buradan çıkar.
- Paragrafı **bir kez, dikkatle** oku. Şıklar ile metin arasında gidip gelmek süre kaybettirir.
- Cevabı metinden **kanıtla**: "Bunu metin nerede söylüyor?" sorusuna cevap veremiyorsan o şık değildir.

② Soru Tipleri Kesin Sorulur

Tip	Soru kökü	İpucu
Ana düşünce	"asıl anlatılmak istenen"	Bütün paragrafı kapsar
Yardımcı düşünce	"değinilmemiştir / ulaşılabilir"	Her şıkkı metinde ara
Konu	"ne üzerinde durulmaktadır?"	Kısa, tek bir öbek
Başlık	"en uygun başlık"	Konuyu ve ana düşünceyi kapsar
Tamamlama	"boş bırakılan yere"	Önceki ve sonraki cümleye bağla
Akışı bozan	"düşüncenin akışını bozan"	Konunun dışına çıkan cümle
İkiye bölme	"ikinci paragraf ... başlar"	Konu ya da bakış açısı değişir

TYT Paragraf-2

Ana Düşünce ve Yardımcı Düşünce

➜ En çok net kaybettiren iki soru tipi. Şıkların **"doğru ama eksik"** olmasına dikkat et.

① Ana Düşünce

- Yazarın okura vermek istediği **temel mesaj** dır ve paragrafın **tamamını** kapsar.
- Çoğu zaman **giriş** ya da **sonuç** cümlesindedir.
- **ama, ancak, oysa, fakat** sonrasında yazarın asıl vurgulamak istediği düşünce gelir.
- **kısacası, sonuç olarak, demek ki, bu yüzden** ile başlayan cümle genellikle ana düşünceyi verir.

② Ana Düşüncede Tuzak Şıklar ÖSYM'nin Favorisi

- **Doğru ama eksik**: Paragrafın sadece bir bölümünü anlatan şık yardımcı düşüncedir, ana düşünce değildir.
- **Doğru ama metinde yok**: Genel olarak doğru olan ama paragrafta söylenmeyen yargı elenir.
- **Aşırı genelleme**: **her zaman, asla, bütün, hiçbir** gibi kesin ifadeler metinde yoksa o şık genellikle yanlıştır.

③ Yardımcı Düşünce

- **"Değinilmemiştir"** sorusunda şıkları tek tek metinde bul. **Bulamadığın şık cevaptır.**
- Metin aynı kelimeyi kullanmaz: **eş anlamlı ifadeleri** yakala. "Okur" ile "okuyucu" aynı şeydir.
- **"Ulaşılabilir"** sorusunda metinden **kesin olarak** çıkarılabilen yargıyı seç, yorum katma.

TYT Paragraf-3

Paragrafın Yapısı

➜ Sıralama, tamamlama, akışı bozan ve ikiye bölme soruları **aynı mantıkla** çözülür.

① Giriş ve Sonuç Cümlesi

- **Giriş cümlesi** tek başına anlamlıdır ve genel bir yargı içerir.
- Giriş cümlesi **bağlaçla** (**ama, çünkü, bu nedenle**), **zamirle** (**bu, o, onlar**) ya da **"de/da"** ile başlamaz.
- **Sonuç cümlesi** paragrafı toparlar, çoğu zaman ana düşünceyi verir.

② Sıralama ve Tamamlama

- **Sıralama**: Önce giriş cümlesini bul, sonra zamirlerin ve bağlaçların işaret ettiği cümleleri eşleştir.
- **Tamamlama**: Boşluktan önceki ve sonraki cümleyi oku. Boşluk sondaysa **sonuç / ana düşünce** cümlesi gelir.
- Şıkta paragrafta olmayan **yeni bir kavram** varsa genellikle yanlıştır.

③ Akışı Bozan ve İkiye Bölme

- **Akışı bozan cümle** tek başına doğru olabilir ama paragrafın **konusundan sapar**.
- **İkiye bölme**: Konunun, bakış açısının ya da zamanın değiştiği cümleyi bul. **ancak, oysa, öte yandan** ile başlayan cümleler güçlü adaydır.

Altın kural: Bu soru tiplerinin hepsinde **cümleler arasındaki bağa** bak: zamir neyi gösteriyor, bağlaç neyi bağlıyor?

TYT Paragraf-4

Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme

➜ Bu sorular ezberle değil, **ipucu kelimelerle** çözülür.

① Anlatım Biçimleri

Biçim	Amacı	İpucu
Açıklayıcı	Bilgi verir, öğretir	Nesnel, öğretici dil
Tartışmacı	Bir düşünceyi savunur, karşıt görüşü çürütür	"Bazıları ... sanır, oysa ..."
Öyküleyici	Bir olayı anlatır	Olay, kişi, yer, zaman, hareket
Betimleyici	Sözcüklerle resim çizer	Duyulara hitap, ayrıntı, renk, ses

② Düşünceyi Geliştirme Yolları Her Yıl Çıkıyor

Yol	Nasıl anlaşılır?
Tanımlama	"... nedir?" sorusuna cevap verir: **Şiir, duyguların ... anlatımıdır.**
Örnekleme	**örneğin, mesela** ya da somut bir örnek verilir
Karşılaştırma	İki şeyin benzer ve farklı yönleri: **daha, en, -den ... daha**
Tanık gösterme	Düşünceyi güçlendirmek için ünlü birinin sözüne başvurulur
Sayısal veri	İstatistik, oran, yüzde ile desteklenir
Benzetme	Bir şey başka bir şeye benzetilerek anlatılır: **gibi, sanki**